

'Helpen omdat het kán'

Stichting ZGT-Overzee richt zich op het verbeteren van de gezondheidszorg in lagelonenlanden.

Door
MARISKA VAN DOORN

Medewerkers van de Ziekenhuisgroep Twente (ZGT) reizen regelmatig af om te helpen in ziekenhuizen in Afrika of Oost-Europa. Onder de noemer 'Hart voor Tanzania' zijn zij druk met de voorbereidingen voor de bouw van een hart- en vaatkliniek aldaar.

Op 11 november 2019 is om precies 11:11 uur de eerste steen van het 'Cardiovasculair Centrum' gelegd in Moshi, een stad aan de voet van de Kilimanjaro. 'En toen kwam corona', vertelt Salah Saïd. 'Maar je moet je niet gek laten maken, een lange adem hebben, positief blijven denken en gewoon doorgaan!' Saïd, als gepensioneerd cardioloog nog steeds verbonden aan Ziekenhuisgroep Twente, is directievoorzitter van de Stichting ZGT-Overzee die sinds 2009 actief is.

Ook immateriële hulp

De stichting richt haar pijlen op ziekenhuizen in tal van Afrikaanse landen en recenter ook dichterbij huis, in Oekraïne en Moldavië. Regelmatig gaat een heel team van artsen, verplegend personeel, anesthesisten en technici op medische missie. Zij opereren, wisselen kennis uit of leiden medisch personeel op. Maar ZGT-Overzee biedt ook

materiele hulp. Saïd coacht studenten die stagelopen voor de opleiding tot tropenarts en licht toe dat hulpvragen vaak via hen binnenkomen. Regelmatig vullen vrijwilligers van de stichting containers met bedden, matrassen, rolstoelen, laptops, maar ook met speelgoed of schoolbenodigdheden. De spullen komen van ziekenhuizen in heel Nederland en daarnaast van sponsors en allerlei bedrijven. 'Wat we doen praat zich rond en iedereen helpt!', vertelt Saïd enthousiast. 'Medewerkers van ZGT en gelieerde instellingen van medisch specialisten, dragen elke maand een bedrag van hun salaris af aan de stichting. Verder worden we gesponsord door bedrijven en particulieren. Maar ook het gesprek dat we hier nu voeren en jullie aandacht voor onze projecten is ZGT-Overzee', redeneert hij lachend.

Grote projecten

Drie belangrijke projecten staan momenteel op de voorgrond. Een aantal Nederlandse chirurgen zet in het Masanga-ziekenhuis in het straatarme Sierra Leone een traumacentrum op. Hier kunnen patiënten die gewond zijn geraakt door veelal motorongelukken behandeld worden. Een eveneens Nederlandse tropenarts draagt zorg voor een verloskunde-gynaecologie afdeling in het Shirati-ziekenhuis in Tanzania. En in 2019 startte de stichting met het realiseren van een hartkliniek bij het Kilimanjaro Christian Medical Centre (KCMC) in Moshi (Tanzania). Dit idee ontstond toen Saïd met vrouw en dochter

zijn andere dochter bezocht die in het KCMC stage liep. Tijdens een rondleiding daar zag hij hoe patiënten in het overvolle ziekenhuis op de grond lagen. Hij vertelt hierover: ‘Als je dit ziet, dan bloedt je hart! Ik heb veel ellende gezien, maar dit sloeg alles.’ Hij rekent voor dat Nederland met zijn 17 miljoen inwoners 100 ziekenhuizen telt, waar 900 cardiologen en 100 hartchirurgen klaar staan voor patiënten met hartproblemen. Tanzania heeft 60 miljoen inwoners, in de noordelijke regio, waar het KCMC gevestigd is, wonen 15 miljoen mensen. Zij kunnen op geen enkele cardioloog terugvallen en moeten voor gespecialiseerde hartzorg afreizen naar Dar Es Salaam, een tocht van vaak meer dan vijfhonderd kilometer over vooral onverharde wegen.

Hart voor Tanzania

Het doorverwijsziekenhuis KCMC heeft, met officieel 630 bedden, gemiddeld 500 tot 800 opgenomen patiënten per dag. 3000 van de ziekenhuisopnames per jaar betreffen oudere maar vooral ook veel jonge patiënten met hartproblemen. ‘De levensstandaard neemt gelukkig toe. Maar daarmee verandert de eetgewoonte van meer welvarende Tanzanianen, en niet per se ten goede. Dit kan leiden tot verworven hartaandoeningen. Veel Afrikanen lijden aan hoge bloeddruk wat vaatproblemen kan veroorzaken. Maar er melden zich ook vaak kinderen met aangeboren hartafwijkingen. Dat zij niet kunnen worden geholpen leidt tot onnodig leed’, vertelt Saïd.

Na de rondleiding in het KCMC ging hij in gesprek met het hoofd interne afdeling en zo ontstond de basis voor het project ‘Hart voor Tanzania’.

Samenwerking

Stichting ZGT-Overzee werkt samen met Amerikaanse hulporganisaties om de hart- en vaatkliniek – die ook zal dienen als kenniscentrum voor de hele regio – van de grond te krijgen. Minneapolis Heart Institute Foundation zorgt voor de opleiding van een volledig lokaal team van specialisten. Zij zullen straks het ziekenhuis zelfstandig runnen. Ook The Foundation for Cardiovascular Care in Africa (FCCA) draagt bij aan fondswerving, de bouw en apparatuur. Stichting Wilde Ganzen heeft een bedrag van 42.500 euro gegenereerd om een guesthouse te bouwen, zodat ouders een onderkomen hebben als hun kind behandeld wordt. Saïd: ‘Dat is hard nodig, omdat de wegen en de vervoersmogelijkheden slecht zijn en mensen vaak van ver moeten komen. Van de tien miljoen euro die we nodig hebben voor de hart- en vaatkliniek komen we nog zes ton te kort. Die hopen we de komende twee tot drie jaar door ludieke acties binnen te halen zodat de kliniek in januari 2026 gerealiseerd kan zijn.’

Actie

Saïd laat het prachtige hardcover kookboek *Chakula kitamu!* zien dat het project toelicht en lekkere en niet moeilijk te maken Tanzaniaanse recepten bevat. Het is te koop via de website www.hartvoortanzania.nl.

3

‘Als je dit ziet, dan bloedt je hart!’

hartvoortanzania.nl. Daarnaast zal het Twents Jeugd Symphonie Orkest benefietconcerten geven. Aan de hand van voor kinderen herkenbare culturele thema’s is een lesboek samengesteld door een van de vrijwilligers van de stichting. Ondersteund door filmpjes kunnen kinderen kennisnemen van het leven van leeftijdsgenoten in Amerika, Tanzania en Nederland. Op deze wijze probeert ZGT-Overzee onderling begrip te vergroten, wat hopelijk bijdraagt aan de bereidheid voor elkaar klaar te staan, ongeacht woonplaats of achtergrond. Tot slot hoopt Saïd dat ook acties in het kader van het 15-jarig bestaan van Stichting ZGT-Overzee financieel zullen bijdragen aan ‘Hart voor Tanzania’. Gevraagd naar de reden van zijn inzet antwoordt hij: ‘Omdat het kán! We kúnnen voor elkaar zorgen, wij hébben de middelen, wij kunnen wel wat missen. Een druppel op een gloeiende plaat? Dat zou kunnen, maar goed voorbeeld doet goed volgen. Als dat gebeurt worden vele druppels van een plas, een beekje, een rivier en uiteindelijk een ocean.’ ●

1
???

2
???

3
???

Wil je bijdragen aan Hart voor Tanzania?
Ga dan naar: www.hartvoortanzania.nl